

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL - VECHE

Dosar nr. 7979/2/2018

SENTINȚA CIVILĂ NR. 1469
Ședința publică din data de 15.04.2019
Curtea constituită din:
Președinte - OANA ELENA PELIN
Grefier - BIANCA LAZĂR

Pe rol se află spre soluționare cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâtul **POPA ȘTEFAN**, având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr.24/2008)”.

Dezbaterile au avut loc la data de 18.03.2019, fiind consemnate în încheierea de ședință de la data respectivă, care face parte integrantă din prezenta, când Curtea a amânat succesiv pronunțarea la data de 01.04.2019, iar apoi la data de 15.04.2019.

CURTEA,

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată la data de 12.12.2018 pe rolul Curții de Apel București sub numărul de dosar 7979/2/2018, Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității a solicitat în contradictoriu cu pârâtul Popa M. Ștefan constatarea calității de colaborator al Securității

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a arătat că pârâtul Popa Ștefan ocupă funcția de consilier local al comunei Gîrcov, județul Olt.

Reclamanta a arătat că, în conformitate cu prevederile art. 3 lit. g coroborat cu art. 5 alin 1 teza a II-a din Ordonanța de Urgență a Guvernului numărul 24/2008 este îndreptățită să verifice din oficiu sub aspectul constatării calității de lucrător al securității sau de colaborator al acesteia persoanele care au candidat, au fost alese și numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 litera b-h indice 1.

Ca urmare a acestor verificări, în cuprinsul notei de constatare nr DI/I/ 928 din 2 august 2018 reclamanta a arătat că pârâtul Popa Ștefan a fost recrutat în 1981 pentru supravegherea stării de spirit din rândul deținuților din cadrul penitenciarului Craiova, semnând cu numele real un angajament olograf și preluând numele conspirativ Eduard

Potrivit reclamantei, colaborarea prin furnizare de informații a domnului Popa Ștefan cu organele de securitate întrunește cumulativ condițiile necesare pentru încadrarea în dispozițiile art. 2 lit. b din OUG 24 pe 2008.

Sub aspectul condiției ca informațiile furnizate securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist reclamanta a citat mențiuni dintre o notă informativă furnizată de pârât cu numele conspirativ Eduard, identificată la dosarul persoane urmărite, referitoare la comentarii la adresa politicii de partid și de stat a unuia dintre deținuți.

Conform acestei note informative, deținutul ar fi puse în discuție aspecte legate de politica alimentară a Statului Român a ponegriit pe conducătorii de partid și de stat spunând că cetățeanul N Ceaușescu cu clica lui duc țara de răpă.

Reclamată a concluzionat că un astfel de comentariu la adresa conducerii de partid și de stat precum și comentariul legat de lipsa alimentelor reprezintă atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. Pe baza acestei informații furnizate de pârât, securitate a dispus luarea unor măsuri de influențare pozitivă a deținutului.

Reclamanta a mai arătat că informațiile erau de natură să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului întrucât au vizat îngrădirea dreptului la viață privată, prevăzut de Art. 17 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, și a dreptului la liberă exprimare prevăzut de art 19 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice coroborat cu art. 28 din Constituția României din 1965.

Cererea de chemare în judecată s-a întemeiat pe conținutul art. 3 lit g art. 2 lit. b art. 5 alin 1 art. 8 litera a art. 11 alin 1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr 24/2008 coroborate cu art. 31 alin 1 și art. 35 alin 5 litera a din regulamentul de organizare și funcționare al CNAS adoptat prin Hotărârea nr 2/2018 și pe dispozițiile art. 194 Cod Procedură Civilă.

La data de 18.11.2018 a formulat întâmpinare pârâtul Popa Ștefan.

În motivarea întâmpinării, pârâtul a arătat că în 1981 a fost arestat și condamnat la 3 ani și 6 luni închisoare pentru furt calificat, o faptă înscenată de regimul de cercetare penală de la fosta miliție Corabia. A ajuns în Penitenciarul Craiova unde a fost agresat fizic și psihic de doi ofițeri care i-au solicitat să devină informator. Reclamantul a recunoscut că a scris un angajament de colaborare, dar a afirmat că în momentul acela lângă dumnealui se aflau doi ofițeri care îl amenințau. Reclamantul a mai arătat că nu își amintește să fii dat informații care să fie pusă în pericol viața unor oameni.

Analizând actele și lucrările dosarului, curtea reține următoarele:

În fapt, pârâtul Popa M Ștefan ocupă funcția de membru al Consiliului Local Gîrcov județul Olt, fiind verificat din oficiu, conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborate cu art. 5 alin. 1 teza II din O.U.G. nr. 24/2008, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia.

Din dosarul personal al informatorului Eduard, aflat la filele 15-35 din dosar, reiese că, în temeiul Raportului din data de 28 august 1981 întocmit de serviciul Contrainformații din cadrul Penitenciarului Craiova, la data de 26 iunie 1981 a fost recrutat ca informator deținutul Popa Ștefan, născut la data de 26.06.1981 în comuna Gîrcov, județul Olt, fiul lui Manole și Floarea.

La fila 20 din dosarul cauzei se regăsește angajamentul olograf al deținutului Popa M. Ștefan prin care acesta se angajează să sprijine organele de securitate în rezolvarea sarcinilor primite atât pe perioada detenției cât și după punerea sa în libertate.

Prin rapoarte ulterioare ale serviciilor de contrainformații din penitenciar s-a menționat că informatorul Eduard a furnizat materiale informative referitoare la unele elemente din baza de lucru pe lângă care a fost dirijat, dovedind atașament față de organele de securitate. Informatorul a fost apreciat ca fiind sincer și obiectiv în furnizarea informațiilor și s-a arătat că nu a deconspirat legătura cu organele de securitate.

Din dosarul de urmărire informativă numărul 1861 (fila 35) privindu-l pe deținutulavând numele conspirativ Alimăneșteanu, reiese că informatorul Eduard a furnizat la data de 19 martie 1986 o notă informativă din care reiese că persoana urmărită informativ posedă o cantitate de aur, că a pus în discuție aspectele legate de politică alimentară a Statului Român, că i-a ponegрит pe conducătorul de partid și de stat Nicolae Ceaușescu, care ar duce țara de râpă împreună cu clica lui.

Aceste elemente ale situației de fapt au fost reținute în cuprinsul Notei de Constatăre nr. DI/I/928/9.08.2018.

În ceea ce privește natura colaborării cu Securitatea, Curtea reține că sunt îndeplinite condițiile impuse de prevederile art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, conform cărora prin

expresia colaborator al Securității se înțelege persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, informațiile referitoare la afirmațiile pe care le-a făcut deținutul denunțau activitățile sau atitudinile acestuia potrivnice regimului totalitar prin criticarea modului în care era condusă țara.

Legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al securității, persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deși puteau și erau obligați să procedeze astfel pentru a nu încălca principiile unei societăți democratice și drepturile fundamentale ale omului.

Reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a dovedit prin probele administrate că informațiile furnizate serveau scopului notoriu al Securității, de a monitoriza cu atenție orice comentariu negativ la adresa conducerii de partid și de stat, cunoscut fiind faptul că regimul urmărea promovarea ideii că statul comunist era forma superioară de organizare politică și socială, în care toate persoanele aveau un nivel de viață ridicat, iar meritul pentru această stare de fapt se datora în exclusivitate partidului, orice contestare a deciziilor politice reprezentând o atitudine potrivnică regimului totalitar comunist.

Informațiile furnizate au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, pârâtul având reprezentarea clară a faptului că relatări precum cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delatiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

Astfel, analiza înscrisurilor evocate mai sus duce la concluzia categorică a întrunirii și a celei de-a doua condiții. Măsurile dispuse, precum dirijarea unor surse care să pătrundă în intimitatea celui vizat, au fost dispuse în scopul de a depista poziția ostilă/atitudinea dușmănoasă față de politica partidului și statului, a conducerii acestora, față de regimul comunist, vădind interesul pentru opiniile sale relativ la aspectele menționate, pentru anturajul său, în principal pentru motive politice.

Toate aceste acțiuni ale pârâtului, vizând punerea sub lupă a întregii vieți a celui supravegheat de Securitate, vizând urmărirea pentru opiniile sale, constituie activități prin care s-au suprimat ori îngrădit următoarele drepturi și libertăți fundamentale ale omului, consacrate legislativ în epocă astfel:

- Dreptul la viață privată, consacrat în epocă în art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, potrivit căruia „Nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viața sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondența sa, nici la atingeri aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri”.

- Dreptul la libertatea de exprimare, libertatea opiniilor și de conștiință, consacrate în perioada de referință în următoarele dispoziții legale:

Art. 85 din Constituția României din 1952 - „În conformitate cu interesele celor ce muncesc și în vederea întăririi regimului de democrație populară, cetățenilor Republicii Populare Române li se garantează prin lege: a) libertatea cuvântului (...)”

Art. 28 din Constituția Republicii Socialiste România din 1965 - „Cetățenilor Republicii Socialiste România li se garantează libertatea cuvântului, a presei, a întrunirilor, a mitingurilor și a demonstrațiilor”

Art. 30 alin. 1 din Constituția Republicii Socialiste România din 1965 - „Libertatea conștiinței este garantată tuturor cetățenilor Republicii Socialiste România”.

Art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului - „Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat”.

Prin urmare, este întrunită și cea de-a doua cerință din ipoteza normei legale, aceea ca activitățile pârâtului să folosească unor acte de poliție politică în accepțiunea legii, adică să vizeze „instaurarea și menținerea puterii totalitar comuniste, precum și suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Aspectele susținute în întâmpinare de către pârât conform cărora a fost constrâns fizic și psihic să semneze angajamentul de colaborator în cursul anului 1981 nu justifică conduita sa din cursul anului 1986, când a oferit informații concrete despre afirmațiile deținutului Această conduită a pârâtului este amintită abia în notele scrise depuse la data de 13.02.2019 prin care susține că a fost amenințat să scrie sub dictare nota informativă despre pe care nu l-ar fi cunoscut personal. Or, afirmația referitoare la scrierea sub dictare a notei informative este necredibilă, față de modul incoerent pe alocuri în care a fost redactat acest înscris, conținând concomitent informații fără nicio valoare pentru Securitate și informații concrete necesare serviciilor de informații. Este evident că persoana care a scris această nota informativă nu are perspectiva lucrătorului de securitate, ci a colaboratorului, care nu face distincție între informațiile cu valoare operativă și cele lipsite de această valoare.

Curtea mai reține că nu s-a dovedit împrejurarea de fapt a amenințării, sarcina probei revenindu-i pârâtului. Astfel, pârâtul nu a dovedit prin probele administrate că ar fi fost amenințat cu un rău de natură să îi producă o temere care să îl determine să încheie un act pe care nu l-ar fi încheiat și, cu atât mai puțin, nu s-au dovedit amenințările pe parcursul întregii perioade în care a fost colaborator al securității.

Nu orice amenințare, prin ea însăși, constituie o violență ca viciu de consimțământ, ci numai atunci când amenințarea este nejustificată, când reprezintă o încălcare a legii. Din nici un înscris de la dosarul cauzei nu rezultă că împotriva pârâtului ar fi fost începute cercetări cu privire la săvârșirea vreunei infracțiuni, nici nu rezultă împrejurări de fapt care să îi fi creat o temere atât de puternică încât să accepte încălcarea unor drepturi fundamentale ale omului.

Aprecierea de care se bucură pârâtul în comunitate în calitate de ales local, necontestată, nu reprezintă un element pertinent care să pună la îndoială calitatea de colaborator al Securității.

Reținând, în lumina considerentelor expuse mai sus, întrunirea ipotezei normei legale cuprinsă în art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, instanța – în temeiul art. 11 din același act normativ – va admite prezenta acțiune și va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Admite cererea formulată de către reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în sector 3, București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, în contradictoriu cu pârâtul POPA ȘTEFAN, cu domiciliul în comuna Gîrcov, Județul OLT.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare, care se va depune la Curtea de Apel București.

Pronunțată azi, 15.04.2019, în condițiile art. 402 rap. la art. 396 alin. 2 Cod procedură civilă, prin punerea soluției la dispoziție prin mijlocirea grefei instanței.

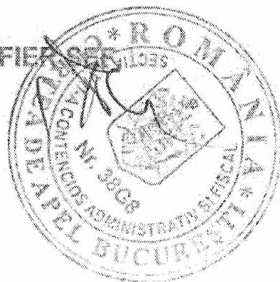
PREȘEDINTE,
Oana Elena Pelin

GREFIER,
Bianca Lazăr

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA *Cont adu final*

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat
în dosarul acestei instanțe Nr. *4979/12/018*
se legalizează de noi.

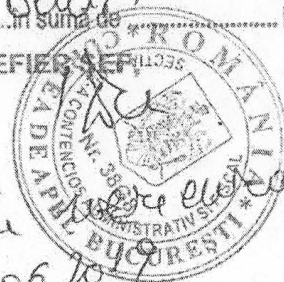
GREFIER SEF

S-a anulat chitanța/foaia de vârf nr.

..... în suma de lei

GREFIER SEF

de la

prin

07.06.2019